Lietas Nr. C27208212
Lietas arhīva Nr. CA-0237-15/19

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2015.gada 12.novembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Milda Zelmene,
tiesneses Agnese Veita un Sarmīte Vamža
ar sekretāri Agiju Mežraupu
piedaloties prasītājam /pers. B/ un atbildētājai /pers. C/,

Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu **/pers. B/** prasībā pret **/pers. C/** par notariāla akta atzīšanu par spēkā neesošu, sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2014.gada 2.aprīļa spriedumu.

A p r a k s t o š ā

Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2014.gada 2.aprīļa spriedumu noraidīta /pers. B/ prasība pret /pers. C/ par notariālā akta 2009.gada 12.februāra grozījumu un papildinājumu, reģistrācijas Nr.1052, kas izdarīti pie /datums/ noslēgtā laulības līguma, reģistrācijas /numurs/, atzīšanu par spēkā neesošiem.

Tiesa spriedumā konstatējusi, ka prasība pamatota ar Civillikuma 1.pantu, 1427.pantu, 1440.pantu, 1459.pantu, 1461.pantu un 1476.pantu, un prasītājs norādījis, ka laulības līguma grozījumus un papildinājumus, kurus apliecinājusi zvērināta notāre, viņš noslēdzis aiz maldības un viltus, pretēji savām interesēm.

Atbilstoši 2003.gada 28.aprīļa īpašuma tiesību nostiprinājumam Cēsu zemesgrāmatu nodaļas Jaunpiebalgas pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs//pers. C/ un /pers. B/ katram piederēja ½ domājamā daļa no nekustamā īpašuma /adrese/, ar kadastra Nr./numurs B/, kas sastāv no zemes gabala, kas aptver kopā 11.4 ha un uz zemes gabala esošās dzīvojamās mājas un trīs palīgceltnēm.

Savukārt, atbilstoši 2006.gada 10.maija nostiprinājumam Cēsu zemesgrāmatu nodaļas Jaunpiebalgas pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs C//pers. C/ piederēja nekustamais īpašums /adrese A/, ar kadastra Nr./numurs D/, kas sastāv no diviem zemes gabaliem 22,6 ha platībā.

/datums//pers. C/ un /pers. B/ noslēguši laulības līgumu, kuru ar reģistra /numurs/ apliecinājusi zvērināta notāre Ingūna Bobrovska, un kurā noteikta visas mantas šķirtība.

Atbilstoši laulības līguma 1.2.punktam, cita starpā, /pers. C/ šķirta manta ir nekustamais īpašums /nosaukums/,atbilstoši šī līguma 3.3. un 3.4.punktu noteikumiem, kā arī nekustamais īpašums /nosaukums A/, atbilstoši šī līguma 3.3. un 3.4.punktu noteikumiem.

Savukārt saskaņā ar laulības līguma 1.3.punktu /pers. B/ šķirta manta ir nekustamais īpašums /nosaukums/,atbilstoši šī līguma 3.3. un 3.4.punktu noteikumiem.

Laulības līguma 2.punktā noteikts, ka katrs laulātais patur kustamu un nekustamu mantu, kas viņam piederējusi pirms laulības slēgšanas, kā arī to, kuru katrs laulātais iegādājies laulības laikā. Par laulātā mantu, kura iegādāta laulības laikā, uzskata kustamu un nekustamu mantu, īpašuma tiesības, uz kuru pierādītas ar dokumentiem, kas noformēti uz viena laulātā vārda.

Atbilstoši laulības līguma 3.3.punktam, laulātie vēlas turpmāk izmantot nekustamos īpašumus atbilstoši šim līgumam pielikumā pievienotajām plānam (pielikums Nr.1) kur /pers. B/ īpašumā esošā zeme apzīmēta ar zaļu krāsu, bet /pers. C/ īpašuma daļa apzīmēta ar zilu krāsu.

Laulības līguma 3.3.1.punktā laulātie vienojas veikt minēto zemes gabalu reālu sadali (apvienošanu), lai tās rezultātā izveidotos: – zemes gabals, kas piederēs /pers. C/, kas pielikumā Nr.1 iekrāsots zilā krāsā, apzīmēts ar "A"; – zemes gabals, kas piederēs /pers. B/, kas pielikumā Nr.1 iekrāsots zaļā krāsā, apzīmēts ar "B"; – zemes gabals, kas piederēs /pers. B/, kas pielikumā Nr.1 iekrāsots zaļā krāsā, apzīmēts ar "C".

Laulības līguma 3.3.2.punktā laulātie vienojas, ka neatkarīgi viens no otra veiks visas nepieciešamās darbības un saņems visus nepieciešamos dokumentus zemes gabalu sadales veikšanai.

Savukārt laulības līguma 3.3.3.punktā laulātie piekrīt minētās reālās sadales nostiprināšanai zemesgrāmatā, un ir tiesīgi to nostiprināt zemesgrāmatā, vienpusēji parakstot atbilstošus nostiprinājuma lūgumus.

Atbilstoši laulības līguma 3.4.punktam, ja izrādīsies, ka pastāv tiesiski šķēršļi minētajās reālās sadales veikšanai, tad laulātie vienojas sekojoši mainīt nekustamo īpašumu daļas un nodibināt lietošanas kārtību (pielikums Nr.2): – 3.4.1. nekustamajā īpašumā /nosaukums//pers. B/ piederēs 1/3 domājamā daļa un dalītas lietošanas tiesības uz zemes gabala daļām, kas pielikumā Nr.2 apzīmēti ar "A", "B", bet /pers. C/ piederēs 2/3 domājamās daļas, un dalītas lietošanas tiesības uz zemes gabala daļu, kas pielikumā Nr.2 apzīmēta ar simbolu "C"; – 3.4.2. nekustamajā īpašumā /nosaukums A/ /pers. B/ piederēs ½ domājamā daļa un dalītas lietošanas tiesības uz zemes gabala daļu un uz tā esošās ēkas, kas pielikumā Nr.2 apzīmēti ar "D", bet /pers. C/ piederēs ½ domājamā daļa un dalītas lietošanas tiesības uz zemes gabala daļu, kas pielikumā Nr.2 apzīmēta ar simbolu "E"; – 3.4.3. laulātie piekrīt minētajai daļu maiņai un īpašuma tiesību pārreģistrācijai un lietošanas kārtības nostiprināšanai zemesgrāmatā, un ir tiesīgi to nostiprināt zemesgrāmatā, vienpusēji parakstot atbilstošus nostiprinājuma lūgumus.

2008.gada 15.septembrī /pers. C/ kā dāvinātāja noslēgusi dāvinājuma līgumu ar /pers. D/ kā apdāvināto, ar kuru /pers. D/ uzdāvināts nekustamais īpašums /nosaukums/, un apdāvinātais apņēmies pēc dāvinātājas pieprasījuma pildīt 2008.gada 26.jūnijā starp dāvinātāju un /pers. B/ noslēgtā laulības līguma 3.3.1.punktā vai 3.4.2.punktā noteikto, pie nosacījuma, ja to izpilde ir vai būs iespējama saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību normām, un /pers. B/ no savas puses pilnībā būs izpildījis visas iepriekšminētajā laulības līgumā noteiktās saistības.

2008.gada 23.septembrī Cēsu zemesgrāmatu nodaļas Jaunpiebalgas pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs E/, pamatojoties uz 2008.gada 15.septembra dāvinājuma līgumu, /pers. D/ nostiprinātas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /nosaukums/.

2009.gada 12.februārī /pers. C/ un /pers. B/ noslēguši 2008.gada 26.jūnija laulības līguma grozījumus un papildinājumus, kurus ar reģistra /numurs/ apliecinājusi zvērināta notāre Ingūna Bobrovska.

Atbilstoši minētajiem laulības līguma grozījumiem un papildinājumiem, cita starpā, /pers. C/ šķirtā manta noteikta ½ domājamā daļa no nekustamā īpašuma /nosaukums/,/pers. B/ šķirtā manta noteikta ½ domājamā daļa no nekustamā īpašuma /nosaukums/.

Grozījumos un papildinājumos laulības līguma 3.1.punkts izteikts šādā redakcijā:

"3.1. Noslēdzot šo līgumu, līdz nekustamā īpašuma /nosaukums/ reālai sadalei, /pers. C/ un /pers. B/ nosaka šādu nekustamā īpašuma /nosaukums/ lietošanas kārtību:

3.1.1. /pers. C/ atsevišķā lietošanā ir nekustamā īpašuma /nosaukums/ daļa, kas šim līgumam pievienotajā plānā apzīmēta ar Nr.2, kur /pers. C/ drīkst brīvi realizēt visas tiesības, kādas likums atļauj nekustamā īpašuma īpašniekam, neinformējot par to otru īpašnieku, tas ir, projektēt un veikt visa veida būvdarbus, pārbūvi, saskaņā ar spēkā esošajām tiesību normām, izņemot gadījumus, kas funkcionāli nedalāmi saistītas ar otra īpašnieka atsevišķā lietošanā esošo nekustamā īpašuma daļu;

3.1.2. /pers. B/ atsevišķā lietošanā ir nekustamā īpašuma /nosaukums/daļa, kas šim līgumam pievienotajā plānā apzīmēta ar Nr.1, tajā skaitā uz iepriekšminētās zemesgabala daļas atrodošā dzīvojamā māja un trīs palīgceltnes, kur /pers. B/ drīkst brīvi realizēt, visas tiesības,, kādas, likums atļauj nekustamā īpašuma īpašniekam, neinformējot par to otru īpašnieku, tas ir, projektēt un veikt visa veida būvdarbus, pārbūvi, saskaņā ar spēkā esošajām tiesību normām, izņemot gadījumus, kas funkcionāli nedalāmi saistītas ar otra īpašnieka atsevišķā lietošanā esošo nekustamā īpašuma daļu."

Grozījumos un papildinājumos laulības līguma 3.2.punkts izteikts šādā redakcijā:

"3.2. /pers. C/ un /pers. B/ vienojas pēc iespējas īsākā laikā sadalīt nekustamo īpašumu /nosaukums/ reālās daļās, nosakot, ka:

3.2.1. /pers. C/ atsevišķā īpašumā (šķirtā manta) ir nekustamā īpašuma /nosaukums/ daļa, kas šim līgumam pievienotajā plānā apzīmēta ar Nr.2 (zemesgabals 9,1 ha platībā, kura platība pēc kadastrālās uzmērīšanas var tikt precizēta), kuram tiek piešķirts nosaukums /nosaukums/";

3.2.2. /pers. B/ atsevišķā īpašumā (šķirtā manta) ir nekustamā īpašuma /nosaukums/ daļa, kas šim līgumam pievienotajā plānā apzīmēta ar Nr.1 (zemesgabals 2,3 ha platībā, kura platība pēc kadastrālās uzmērīšanas var tikt precizēta), tajā skaitā uz iepriekšminētās zemesgabala daļas atrodošā dzīvojamā māja un trīs palīgceltnes, kuram paliek nosaukums /nosaukums/."

Grozījumos un papildinājumos izslēgts laulības līguma 3.3.punkts, 3.3.1.punkts, 3.3.2.punkts, 3.3.3.punkts, 3.4.punkts, 3.4.1.punkts, 3.4.2.punkts, 3.4.3.punkts.

Vienlaikus laulības līgums papildināts ar 15.punktu, nosakot, ka /pers. B/ pilnvaro /pers. C/ pārstāvēt /pers. B/ intereses visās valsts, pašvaldību un citās iestādēs, tajā skaitā – Valsts Zemes dienestā, Zemesgrāmatu nodaļā, būvvaldē, attiecībās ar visām fiziskām un juridiskām personām, kas saistītas ar nekustamā īpašuma /nosaukums/ reālo sadali un šī līguma 3.2.punkta izpildi, kā arī parakstīt un iesniegt pieteikumu grozījumu reģistrācijai Uzņēmumu reģistrā, Laulāto mantisko attiecību reģistrā un saņemt lēmumus, tajā skaitā: pieprasīt un saņemt pašvaldības un valsts institūcijās tehniskos noteikumus, nosacījumus, uzdevumus; veikt visas nepieciešamās darbības, kas saistītas ar zemes ierīcības projekta izstrādāšanu, apstiprināšanu; nodarboties ar projektu izstrādi, saskaņošanu un apstiprināšanu; saņemt, saskaņot un apstiprināt nepieciešamās atļaujas; izdarīt nepieciešamos maksājumus; lūgt visu veidu tiesību ierakstīšanu, pārgrozīšanu un dzēšanu Valsts zemes dienestā un/vai zemesgrāmatā; pie zvērināta notāra parakstīt nostiprinājuma lūgumus; saņemt tiesību apliecinošus dokumentus, tajā skaitā – zemesgrāmatu apliecību un zemes robežu plānu; saistībā ar iepriekšminētajiem pilnvarojumiem pieprasīt, iesniegt un saņemt visādu veidu ziņojumus, pieteikumus, izrakstus, norakstus un citus dokumentus, tajā skaitā - izziņu par nekustamā īpašuma nodokļa samaksu, izziņu par nekustamo īpašumu kadastrālo vērtību, manā vietā parakstīties.

Grozījumos un papildinājumos noteikts, ka līgumslēdzēju pušu starpā tie stājas spēkā to noslēgšanas brīdī, bet, lai tiem piešķirtu saistošu spēku pret trešajām personām, tie ierakstāmi laulāto mantisko attiecību reģistrā saskaņā ar Latvijas Republikas Civillikuma 140.panta un 144.panta nosacījumiem.

Tāpat grozījumos un papildinājumos norādīts, ka notariālā akta projekts pirms tā parakstīšanas nolasīts akta dalībniekiem zvērināta notāra klātbūtnē, savukārt zvērināts notārs noskaidrojis notariālā akta dalībnieku gribu un darījuma noteikumus, skaidri un nepārprotami pierakstījis personu paziņojumus, iepazīstinājis dalībniekus ar iespējamām darījuma tiesiskajām sekām.

2009.gada 12.februārī /pers. C/ rakstveidā apliecinājusi, ka pie nekustamā īpašuma /nosaukums/ reālās sadales, /pers. B/ nododamās daļas pievienota nekustamā īpašuma /nosaukums/ 0,3 ha platība, kas plānā apzīmēta ar Nr.1.

Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2010.gada 13.jūlija spriedumu (likumīgā spēkā stājies 2010.gada 4.augustā) šķirta /pers. B/ un /pers. C/ laulība.

Tiesa spriedumā norādījusi, ka nav pamata uzskatīt, ka laulības līgumā minēto nekustamo īpašumu reāla sadale jebkad būtu notikusi, jo tā nav reģistrēta zemesgrāmatā, kā pielīgušas puses laulības līgumā.

Vērtējot /pers. B/ celto prasību, tiesa atzinusi, ka nav konstatēts pamats laulības līguma grozījumu un papildinājumu atzīšanai par spēkā neesošiem, pamatojoties uz prasītāja norādītā maldības un viltus pamata.

Atbilstoši Civillikuma 1441.pantam, maldība ir darījuma dalībnieka nepareizs, īstenībai neatbilstošs priekšstats par apstākļiem, kas saistīti ar darījuma priekšnoteikumiem, saturu, tiesiskajām sekām, un tā var rasties, piemēram, informācijas trūkuma, vai šīs informācijas kļūdainas izpratnes dēļ. Maldība jāpierāda tam, kas uz to atsaucas.

Savukārt viltus Civillikuma 1459.panta izpratnē ir kādas ieinteresētas personas mērķtiecīga nevardarbīga darījuma dalībnieka ietekmēšana ar negodīgiem līdzekļiem, lai viņu piedabūtu rīkoties pretēji savām interesēm.

Tiesa norādījusi, ka līguma nodošanu darījuma dalībniekam parakstīšanai nevar vērtēt kā darījuma dalībnieka ietekmēšanu *(Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2005.gada 5.oktobra spriedums lietā Nr.SKC-607, 4.lpp.).*

Savukārt strīds par /pers. C/ un /pers. D/ starpā noslēgto dāvinājuma līgumu nav prasības priekšmets izskatāmajā lietā, turklāt tiesa nav konstatējusi likumīgus šķēršļus, kas atbildētājai liegtu slēgt šādu darījumu, jo laulības līgumā noteiktā mantisko attiecību šķirtība deva viņai rīcības brīvību attiecībā uz nekustamo īpašumu, kas zemesgrāmatā reģistrēts uz viņas vārda. Līdz ar to dāvinājuma līguma noslēgšana pati par sevi neliecina par maldību vai viltu, ar kuru prasītājs būtu piedabūts noslēgt laulības līguma grozījumus un papildinājumus.

Arī fakts, ka ar laulības līguma grozījumiem un papildinājumiem no laulības līguma ir izslēgti 3.3. un 3.4.punkti, tiesas ieskatā neliecina, ka tas noticis maldības vai viltus ietekmē. Turklāt prasītājs atzinis, ka pirms laulības līguma grozījumu un papildinājumu noslēgšanas, to teksts viņam tika atsūtīts elektroniskajā pastā, savukārt prasītāja norādītais apstāklis, ka aizņemtības dēļ viņš ar šo tekstu pienācīgi nav iepazinies, nevar kalpot par maldības vai viltus pierādījumu.

Tiesa atzinusi, ka līguma nosacījumi izteikti skaidri un nav pamata uzskatīt, ka tie nebija saprotami, turklāt no pušu paskaidrojumiem izriet, ka prasītājs sagatavotos grozījumus un papildinājumus pie zvērinātas notāres aptuveni divas stundas lasīja un iztaujājis par tā iespējamām sekām. Savukārt zvērināta notāre uz notariālā akta apliecinājusi, ka līgumslēdzēju gribas īstums ir pārbaudīts, turklāt notāre nolasījusi līguma tekstu un izskaidrojusi tā iespējamās tiesiskās sekas. Līdz ar to tiesa atzinusi, ka minēto apstākli nav pamata apšaubīt, jo pretēji pierādījumi lietā nav iegūti.

Attiecībā argumentu, ka prasītājam nebija laika iepazīties ar līguma grozījumiem un konsultēties ar advokātu, tiesa norādījusi, ka pirms došanās pie notāres prasītājs laulības līguma grozījumu un papildinājumu tekstu bija saņēmis elektroniskajā pastā un viņam bija iespēja atlikt vizīti pie notāres.

Turklāt no apstrīdētā notariālā akta un pušu paskaidrojumiem izriet, ka notāre noskaidrojusi akta dalībnieku gribu un darījuma noteikumus, skaidri un nepārprotami pierakstījusi personu paziņojumus, iepazīstinājusi dalībniekus ar iespējamām darījuma tiesiskajām sekām, savukārt pretējais nav

pierādīts.

Tādejādi tiesa secinājusi, ka lietā nav nekādu pierādījumu, kas dotu pamatu atzīt, ka prasītājs laulības līguma grozījumus būtu parakstījis būdams maldināts no atbildētājas puses, pielietojot arī viltu.

Vērtējot zvērināta tiesu izpildītāja Gintera Hmeļevska 2013.gada 15.oktobra un 2014.gada 13.marta aktus par fakta fiksēšanu un tā pielikumu (izdrukas no interneta uz 20 lapām) tiesa secinājusi, ka tie apliecina pušu elektronisko saraksti pirms un pēc prasībā apstrīdēto laulības līguma grozījumu un papildinājumu noslēgšanas, taču neviena no atbildētājas sūtītajām vēstulēm nepierāda ne viltu, ne maldību, ar ko prasītājs būtu piedabūts tos noslēgt.

Spriedumā tiesa atsaukusies uz judikatūrā pausto atziņu, atbilstoši kurai, lai kādas personas izdarītu maldinājumu, kas pamudinājis otru personu noslēgt darījumu, atzītu par viltu Civillikuma 1459.panta izpratnē, ir obligāti jākonstatē priekšnoteikumi: maldinājums, cēloņsakarība starp maldinājumu un pieviltās personas gribas izteikumu, maldinājuma prettiesiskums, tīšs maldinājums. Ja kāds no priekšnoteikumiem nepastāv, tad nav arī viltus un maldinātajai personai nav nekādu no viltus izrietošu prasījumu. Maldinātajai personai, prasot līguma atcelšanu, ir jāpierāda visu iepriekš norādīto priekšnoteikumu esamība *(Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 16.aprīļa spriedums lietā Nr.SKC-148; sk. Kaspars Balodis. Ievads civiltiesībās. Rīga. Apgāds Zvaigzne ABC, 2007, 269.lpp.)*.

Tiesa atzinusi, ka prasītāja iesniegto pierādījumu kopums, tai skaitā, pušu elektroniskā sarakste, kas pārsvarā attiecas uz laiku pēc apstrīdētā darījuma noslēgšanas, atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta noteikumiem un strīdā piemērojamām materiālo tiesību normām, nepierāda iepriekš minēto priekšnoteikumu esamību.

Līdz ar to tiesa secinājusi, ka notariālā akta veidā taisītie laulības līguma grozījumi un papildinājumi, kā arī to noslēgšanas apstākļi, nedod pamatu atzīt maldības vai viltus esamību.

Attiecībā uz 2009.gada 12.februāra /pers. C/ rakstveida apliecinājumu tiesa norādījusi, ka šis pierādījums nepierāda ne maldību, ne viltu, bet dod apsolījumu.

Tiesa secinājusi, ka apstrīdētais darījums izgatavots atbilstoši Notariāta likuma 82.[1], 83., 87.[1], 88., 90.[1] panta prasībām, kā nepamatotu noraidot prasītāja argumentu, ka viņam nebija saprotams līguma grozījumu saturs, norādot, ka nav tiesiska pamata atzīt, ka darījums neatbilst prasītāja patiesajai gribai un ir pretrunā Civillikuma 1440.pantam, jo nav pamata secināt, ka prasītāja griba būtu prettiesiski ietekmēta, proti, maldību un viltu prasītājs nav pierādījis.

Tiesa arī norādījusi, ka gadījumā, ja arī, iespējams, bijusi prasītāja maldība, tad šajā gadījumā tā sekas nerada, jo notikusi paša prasītāja neuzmanības dēļ un ir vērtējama kā faktiska maldība. Prasītājs, vēloties noregulēt pušu tiesiskās attiecības, veicis darbības, apliecinot saistības pie notāres, darījumu taisot kā notariālu aktu, līdz ar to pieļāvis iespējamu faktisku maldību, kura neatņem darījumam tiesisku spēku. Secīgi, darījums vērtējams kā tiesisks un tā atzīšanai par prettiesisku nav pamata.

Ievērojot to, ka darījums parakstīts, gan to izlasot, gan zvērinātai notārei to nolasot un izskaidrojot tā iespējamās tiesiskās sekas, kā arī to, ka prasītājs ir rīcībspējīga persona, darījumu nevar traktēt kā nepareizu un īstenībai neatbilstošu priekšstatu par darījuma priekšnoteikumiem un informācijas trūkumu, vēl jo vairāk, kad līguma teksts bija prasītāja rīcībā pirms tā noslēgšanas pie notāres.

Tādejādi tiesa spriedumā secinājusi, ka lietā noskaidrotie apstākļi nepierāda svarīgu maldību, savukārt saskaņā ar Civillikuma 1446.pantu nesvarīgai maldībai ir tikai tās sekas, ka to, kas maldījies, pēc iespējas aizsargā no zaudējumiem. Tādēļ pats darījums paliek spēkā, bet tam, kas maldījies, ir tiesība prasīt atvietojamu vai samērīgu atlīdzību par zaudējumiem, ko viņš cietis savas maldības dēļ. Līdz ar to tiesa atzinusi, ka /pers. B/ prasība ir noraidāma.

Prasītājs **/pers. B/ iesniedzis apelācijas sūdzību** par minēto spriedumu, norādot, ka pārsūdz to pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa pieļāvusi būtiskus procesuālo tiesību normu pārkāpumus, spriedumu taisot neatbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta un 193.panta piektās daļas noteikumiem. Spriedumā citēti pušu starpā noslēgtie līgumi, kā arī likumu normas, taču to juridiska analīze spriedumā nav dota.

Prasītājs uzskata, ka pirmās instances tiesa nav apsvērusi prasītāja argumentus par to, ka laulības līguma grozījumi un papildinājumi satur prasītājam absolūti neizdevīgus nosacījumus. Prasītājs kopš strīdus nekustamā īpašuma iegādes tajā veic saimniecisko darbību, ieguldot daudz laika un līdzekļu, līdz ar ko prasītāja rīcība, atsakoties no strīdus nekustamā īpašuma daļas, būtu neloģiska.

Tiesa nav devusi vērtējumu atbildētājas paskaidrojumiem, kuros atbildētāja netieši atzīst, ka ½ domājamā daļa no strīdus nekustamā īpašuma ir izkrāpta.

Turklāt atbildētāja nav apstrīdējusi to, ka nekustamais īpašums /nosaukums/ zemesgrāmatā reģistrēts uz viņas vārda tāpēc, ka prasītājs tajā laikā bija ASV pilsonis, un tas liedza viņam iegūt īpašumā lauksaimniecībā izmantojamo zemi, turklāt zemes īpašums iegādāts ar nolūku veikt tajā saimniecisko darbību – ierīkot slēpošanas trasi.

Pie laulības līguma grozījumu parakstīšanas atbildētāja prasītājam izsniedza rakstisku apliecinājumu, ka zemes tiks sadalītas un savienotas tā, kā tas bija noteikts laulības līgumā. Atbildētāja savos paskaidrojumos norādīja, ka apliecinājumu izsniegusi prasītājam sakarā ar to, ka pašvaldība noraidīja pušu piešķirto zemes gabalu reālās sadales variantu, taču tiesā atzina, ka izsniedza to prasītājam, jo viņš to lūdza. Savukārt tiesa spriedumā apliecinājumu tik vien kā pieminējusi un nonākusi pie neloģiska secinājuma, ka minētais pierādījums nepierāda ne maldību, ne viltu, bet dod apsolījumu.

Pirmās instances tiesa norādījusi, ka strīds par dāvinājuma līgumu nav celtās prasības priekšmets, tomēr izspriežot arī šo prasību, proti, vērtējot atbildētājas tiesības slēgt dāvinājuma līgumu un norādot, ka uz iegūto pierādījumu pamata nav konstatējami tādi likumīgi šķēršļi, kas dāvinājuma līguma noslēgšanas brīdī varēja kalpot kā aizliegums veikt šo darbību.

Spriedumā nav norādīts, kā tiesa nonākusi pie secinājuma, ka iesniegtās elektroniskā pasta vēstules neliecina par to, ka atbildētāja būtu piedabūjusi prasītāju noslēgt apstrīdēto darījumu ar maldību vai viltu. Taču kā uz pierādījumu norādīts notariālajā aktā citētais Notariāta likuma 87.[1] pants, atbilstoši kuram noskaidrota notariālā akta dalībnieku griba un darījuma noteikumi, skaidri un nepārprotami pierakstīti personu paziņojumi, dalībnieki iepazīstināti ar iespējamām darījuma tiesiskajām sekām. Tomēr, ja tas vienmēr būtu tik viennozīmīgi, likumā nebūtu paredzēta iespēja notariālo aktu apstrīdēt. Minētās normas citēšana notariālajā aktā nenozīmē tās īstenošanu dzīvē atbilstoši tās jēgai un mērķim.

Izlasot laulības līguma grozījumus un papildinājumus, nevar rasties priekšstats par no tiem izrietošām sekām, jo izslēgto laulības līguma punktu redakcija tajos nav atspoguļota. Arī notāres skaidrojumi neatspoguļo, kādas būs tiesiskās sekas, akts satur formālu atsauci uz Notariāta likuma 87.[1] pantu par notāra pienākumu skaidrot tiesiskās sekas.

Sagaidot zināmu rīcību no atbildētājas un zvērinātas notāres puses, prasītājam nebija ne mazāko šaubu, ka darījums noformēts atbilstoši pušu norunātajam (proti, lai labotu pārrakstīšanās kļūdas un atrisinātu jautājumu par 0,3 ha nekustamā īpašuma /nosaukums/ zemes, lai zemes (/nosaukums/ un /nosaukums/varētu ātrāk sadalīt, tad apvienot katram piederošās daļas atsevišķos īpašumos).

Tiesa, formāli atsaucoties uz Civilprocesa likuma 97.pantu, norādījusi, ka lietā iesniegtie pierādījumi nepierāda prasības priekšmetu un pamatu. Tā vietā, lai vērtētu Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 16.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKC-148 minēto priekšnoteikumu pastāvēšanu konkrētajā lietā, tiesa sniegusi tikai formālu atsauci uz Civilprocesa likuma 97.pantu, norādot, ka šādu apstākļu

(priekšnoteikumu) esamība nav pierādīta.

Nav saprotams, kā tiesa nonākusi pie secinājuma, ka par pierādījumu neesamību viltus konstatēšanai liecina darījuma noslēgšanas apstākļu pārbaude loģiskā saistībā ar pušu faktiskajām darbībām kā pirms darījuma noslēgšanas, tā arī darījuma noslēgšanas laikā, par ko iebildumi nav celti.

Nav saprotama arī tiesas norāde, ka "tiesa noraida prasītāja argumentu, ka viņam nebija saprotams līguma saturs". Grozījumu teksts uzrakstīts prasītājam saprotamā valodā, bet no tā satura nevarēja izdarīt nepārprotamus secinājumus, kādas sekas prasītājam ir sagaidāmas. Atbildētājas un notāres sniegtie skaidrojumi par parakstāmo grozījumu būtību radīja prasītājam maldīgu priekšstatu gan par grozījumu saturu, gan sekām.

Tiesa spriedumā secinājusi, ka maldību un viltu prasītājs nav pierādījis, savukārt pēcāk spriedumā, pretēji loģikas likumiem, norādīts, ka "gadījumā, ja arī, iespējams, bijusi prasītāja maldība, tā šajā gadījumā sekas nerada, jo notikusi paša neuzmanības dēļ un ir vērtējama kā faktiska maldība".

No sprieduma neizriet, vai un kāpēc Civillikuma normas par maldību būtu vai nebūtu attiecināmas uz konkrētās lietas apstākļiem, pierādījumiem un pušu paskaidrojumiem.

Skatot laulības līguma 1.2.punkta 5.apakšpunktu kopsakarā ar līguma 3.3. un 3.4. punktiem, ir acīmredzams, ka bija paredzēta strīdus nekustamā īpašuma daļas pārreģistrācija uz prasītāja vārda. Lai arī nekādi aizliegumi rīcībai ar strīdus nekustamo īpašumu zemesgrāmatā nebija reģistrēti, tomēr līgumā pielīgtais atbildētājai bija saistošs. No atbildētājas paskaidrojumiem un dāvinājuma līguma satura ir redzams, ka par laulības līgumā pielīgto bija informēts arī apdāvinātais, no kā izriet, ka dāvinājuma noslēgšana, prasītājam par to nezinot, bija prettiesiska, jo pretrunā laulības līgumā pielīgtajam.

Tīšu prettiesisku darbību nodomu un arī to veikšanu (iespējams, nolūkā atriebties) apliecina arī atbildētājas 2008.gada 5.oktobrī prasītājam nosūtītais elektroniskais pasts.

Ierodoties notāres birojā, prasītājs izteica vēlēšanos sagatavoto projektu nodot savam advokātam izvērtēšanai, savukārt atbildētāju tas sadusmoja, atbildētāja uzstāja uz projekta parakstīšanu, jo pretējā gadījumā zemju sadale nevarēs notikt vispār. Arī notāre apstiprināja, ka "nevajag būt tik principiāliem un vajag vienoties bez naida". Prasītājs vairākkārt pārjautāja, vai dokuments nesatur neko viņam nelabvēlīgu, savukārt atbildētāja, viņas advokāte, kā arī notāre un notāres sekretāre apgalvoja, ka viss ir kārtībā. Minēto apliecina elektroniskā pasta sarakste starp prasītāju un atbildētāju.

Prasītājs, cilvēcīgi uzticoties atbildētājai, ar kuru daudzu gadu garumā kopīgi vedis lietas, kas prasa lielu uzticēšanos, kā arī uzticoties notāres kompetencei, dokumentu parakstīja, savukārt par to, kādas sekas laulības līguma grozījumi un papildinājumi izraisījuši, prasītājs uzzināja vēlāk, kad parakstīto dokumentu nodeva advokātam.

Turklāt pie laulības līguma grozījumu un papildinājumu parakstīšanas atbildētāja iedeva prasītājam rakstisku apliecinājumu, ka zemes tiks sadalītas un savienotas tā, kā tas noteikts laulības līgumā.

No elektroniskā pasta sarakstes pušu starpā ir redzams, ka atbildētāja netieši atzīst savu viltu, kā arī to, ka atbildētāja ar savu prettiesisko rīcību, prettiesisko maldinājumu centās prasītājam atriebties par nesaskaņām laulāto starpā un laulības šķiršanu.

Uzskata, ka konkrētajā lietā ir konstatējami visi Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 16.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKC-148 minētie priekšnoteikumi, lai atbildētājas izdarīto maldinājumu noslēgt laulības līguma grozījumus un papildinājumus, atzītu par viltu Civillikuma 1459.panta izpratnē. Maldinājums ir prettiesisks, jo atbildētāja ar savu prettiesisko rīcību ir nodarījusi būtisku kaitējumu prasītāja interesēm un rīkojusies pretēji tam, kā puses bija vienojušās.

Turklāt juridiskajā literatūrā ir atzīts, ka viltus var izpausties ļoti plašā diapazonā, ne tikai elementāros melos, bet arī nepilnīgas informācijas pasniegšanā *(Civillikuma komentāri. Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga. Mans īpašums, 1998, 54.lpp.)*.

Atbildētāja/pers. C/ paskaidrojumus uz apelācijas sūdzību nav iesniegusi.

Tiesas sēdē prasītājs /pers. B/ prasību un apelācijas sūdzību uzturēja saskaņā ar tajās norādītajiem argumentiem un lūdza prasību apmierināt.

Atbildētāja/pers. C/ tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību neatzina un lūdza noraidīt.

M o t ī v u d a ļ

Novērtējusi pušu paskaidrojumus kopā ar visiem lietas materiāliem, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka /pers. B/ prasība pret /pers. C/ par 2009.gada 12.februārī zvērinātas notāres Ingūnas Bobrovskas ar reģistra /numurs/ apliecināto /datums/Laulības līguma grozījumu un papildinājumu atzīšanu par spēkā neesošiem ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu, ja *tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākas instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.*

Pamatojoties uz minēto tiesību normu, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2014.gada 2.aprīļa sprieduma pamatojums kopumā ir pareizs, tādēļ pievienojas šim spriedumam un neatkārto tajā minētos argumentus.

Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedumā izdarītie secinājumi atbilst tiesas sēdē pārbaudītajiem lietas materiāliem un pierādījumiem, kā arī tiesību normām, uz kurām tiesa spriedumā ir atsaukusies, savukārt apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nevar kalpot par pamatu pretēju secinājumu izdarīšanai.

Civillietu tiesu kolēģija nekonstatē, ka pirmās instances tiesa būtu pieļāvusi procesuālo tiesību normu pārkāpumus, spriedumu taisot neatbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta noteikumiem par pierādījumu novērtēšanu. Tāpat Civillietu tiesu kolēģija secina, ka spriedums taisīts saskaņā ar Civilprocesa likuma 193.panta piektās daļas noteikumiem, motīvu daļā norādot lietā konstatētos faktus, pierādījumus, uz kuriem pamatoti tiesas secinājumi, un argumentus, ar kuriem noraidīti tie vai citi pierādījumi, norādot normatīvos aktus, pēc kuriem tiesa vadījusies, un konstatēto lietas apstākļu juridisko novērtējumu, kā arī tiesas secinājumus, apsverot prasības pamatotību vai nepamatotību.

Civillietu tiesu kolēģija norāda, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 192.pantu *tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas*.

Izskatāmajā lietā prasība pamatota ar Civillikuma 1.pantu, 1427.pantu, 1440.pantu, 1459.pantu, 1461.pantu un 1476.pantu, norādot, ka prasībā norādītos laulības līguma grozījumus un papildinājumus prasītājs ir noslēdzis pretēji savām interesēm maldības un viltus ietekmē.

Savukārt no apelācijas sūdzības satura izriet, ka prasītāja ieskatā pirmās instances tiesa nav analizējusi laulības līguma grozījumu un papildinājumu noslēgšanas apstākļus, laulības līguma grozījumos un papildinājumos ietvertos prasītājam neizdevīgos nosacījumus, kā arī nav piešķīrusi vērību pierādījumiem, kas prasītāja ieskatā pierāda laulības līguma grozījumu un papildinājumu noslēgšanu aiz maldības un viltus, kā rezultātā tie atzīstami par spēkā neesošiem.

Kā jau konstatējusi pirmās instances tiesa, 2008.gada 26.jūnijā notariālā kārtībā pušu starpā noslēgts laulības līgums, atbilstoši kuram noteikta laulāto visas mantas šķirtība.

Savukārt izskatāmajā lietā izspriežama prasība, kurā apstrīdēti 2009.gada 12.februārī notariālā kārtībā pušu starpā noslēgtie laulības līguma grozījumi un papildinājumi, ar kuriem mainīti (tai skaitā, izslēgti un papildināti) laulības līguma noteikumi, proti, strīds par tiesiska darījuma spēkā esamību.

Civillikuma ceturtās daļas "Saistību tiesības" pirmās nodaļas "Tiesiski darījumi vispār" 1403.pants paredz, ka *tiesisks darījums ir atļautā kārtā izdarīta darbība tiesisku attiecību nodibināšanai, pārgrozīšanai vai izbeigšanai*, savukārt atbilstoši 1404.pantam, *katrā tiesiskā darījumā jāņem*

vērā dalībnieki, priekšmets, gribas izteikums, sastāvdaļas un forma.

Civillikuma ceturtās daļas "Saistību tiesības" pirmās nodaļas "Tiesiski darījumi vispār" trešajā apakšnodaļā "Gribas izteikums un īstums" ietverts 1427.pants, saskaņā ar kuru *pie tiesiska darījuma būtības pieder tā taisītāja gribas izteikums.*

Kā redzams no lietā esošajiem laulības līguma grozījumiem un papildinājumiem, tie ir noslēgti atbilstoši Civillikuma 115.pantam, proti, notariālā kārtībā un prasītājs pats tos ir parakstījis.

Notariāta likuma 82.[1] pantā noteikts, ka, *apliecinot gribas izteikumu, zvērināts notārs taisa notariālo aktu. Notariālajā aktā norādāmi tā dalībnieku gribas izteikumi. Notariālā akta dalībnieki ir personas, kuras zvērināta notāra klātbūtnē izteic gribu savā vai citas personas vārdā. Notariālos aktus zvērināts notārs ieraksta notariālo aktu grāmatā.*

Notariāta likuma 83.pantā noteikts, ka *zvērināts notārs pārbauda notariālā akta dalībnieku identitāti, rīcībspēju un pārstāvības tiesības.*

Saskaņā ar Notariāta likuma 87.[1] pantu *zvērināts notārs noskaidro notariālā akta dalībnieku gribu un darījuma noteikumus, skaidri un nepārprotami pieraksta personu paziņojumus, iepazīstina dalībniekus ar iespējamām darījuma tiesiskajām sekām, lai likumu nezināšana un pieredzes trūkums netiktu izmantots viņiem par ļaunu.*

Atbilstoši Notariāta likuma 88.pantam, *projektu nolasa notariālā akta dalībniekiem zvērināta notāra klātbūtnē, bet pievienotos plānus un citus attēlus liek viņiem priekšā caurskatīšanai. Ja notariālā akta dalībnieki zvērinātam notāram apstiprina, ka viņi saprot notariālā akta saturu un nozīmi un ka notariālais akts atbilst viņu gribai, projekts viņiem un zvērinātam notāram jāparaksta.*

Savukārt Notariāta likuma 90.[1] pantā noteikts, ka *notariālais akts jāparaksta zvērināta notāra klātbūtnē.*

Civillietu tiesu kolēģija piekrīt pirmās instances tiesas atzinumam, ka apstrīdētie laulības līguma grozījumi un papildinājumi noslēgti atbilstoši iepriekš minēto Notariāta likuma pantu nosacījumiem, no kā secināms, ka prasītājs ir apliecinājis savu gribu noslēgt minētos grozījumus un papildinājumus.

Tomēr, atbilstoši Civillikuma 1440.pantam, *lai tiesisks darījums būtu spēkā, nepietiek ar to vien, ka tā dalībnieki izteic savu gribu, bet ir vēl vajadzīgs, lai šī griba būtu radusies brīvi - bez maldības, viltus vai spaidiem.*

Prasītājs norāda, ka savu gribu noslēgt laulības līguma grozījumus un papildinājumus viņš ir apliecinājis maldības un viltus ietekmē.

Civillikuma 1458.pants noteic, ka *maldība jāpierāda tam, kas uz tās pamata prasa vai nu atzīt darījumu par spēkā neesošu, vai atlīdzināt zaudējumus.*

Atbilstoši Civillikuma 1441.pantam *maldība var rasties vai nu no tam, ka pavisam trūkst ziņu, vai ka ir tikai nepietiekošas ziņas par kādiem faktiskiem apstākļiem - faktiska maldība - vai kādām tiesiskām normām - tiesiska maldība.* Savukārt atbilstoši Civillikuma 1442.pantam, *faktiska maldība darbības izdarītājam nekaitē, ja vien tā nav notikusi viņa paša neuzmanības dēļ.* Saskaņā ar Civillikuma 1443.pantu *maldība savā paša darbībā nav atvainojama, izņemot likumā norādītos gadījumus*, bet atbilstoši Civillikuma 1444.pantam, *atvainojama maldība ietekmē darījuma spēku dažādi, raugoties pēc tam, vai tā ir svarīga, vai ne.*

Civillikuma 1445.pants noteic, ka *svarīga maldība iznīcina visu darījuma spēku, jo jāpieņem, ka tas, kas tā maldījies, nav nemaz devis darījumam savu piekrišanu un darījums tā tad nemaz nav noticis.*

Civillikuma 1446.pantā noteikts, ka *nesvarīgai maldībai ir tikai tās sekas, ka to, kas maldījies, pēc iespējas aizsargā no zaudējumiem. Tādēļ pats darījums paliek spēkā, bet tam, kas maldījies, ir tiesība tikai prasīt atvietojumu vai samērīgu atlīdzību par zaudējumiem, ko viņš cietis savas maldības dēļ.*

Savukārt Civillikuma 1449.pants paredz, ka *maldība par darījumu iemeslu ir nesvarīga un neiznīcina darījuma spēku, ja vien kāds šķietamas saistības dēļ nav ko apsolījis vai izpildījis.*

Izskatāmajā lietā ir noskaidrots, ka prasītājs ar savu parakstu ir apliecinājis savu gribu noslēgt laulības līguma grozījumus un papildinājumus attiecīgajā redakcijā, par kuru saturu prasītājam bija iespēja personīgi iepazīties gan pirms grozījumu un papildinājumu noslēgšanas pie zvērinātas notāres, gan to noslēgšanas brīdī. Līdz ar to prasītāja maldība kvalificējama kā faktiska nesvarīga maldība, kas notikusi paša prasītāja neuzmanības dēļ, un kas tādējādi neiznīcina darījuma – notariālā akta spēku.

Turklāt Civillikuma 1431.pantā noteikts, ka *akta parakstīšana uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība.*

Vispārpieņemts ir uzskats, ka jebkurā gadījumā paraksts, kas izdarīts bez rakstiskas ierunas, pauž parakstītāja piekrišanu. *(Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. 40.lpp.)*

Turklāt līgumu brīvība nozīmē to, ka līdzēji var veidot līgumattiecības un noteikt līguma saturu uz savstarpējas saprašanās un brīvas izvēles pamata. Viena no līguma brīvības principa izpausmēm, kā atzīts juridiskajā doktrīnā, ir līguma noslēgšanas brīvība, kas nozīmē, ka katrs tiesību subjekts var brīvi izlemt, vai noslēgt līgumu. *(Kaspars Balodis. Ievads civiltiesībās. Apgāds Zvaigzne ABC, 2007, 176.-177.lpp.)*

Ievērojot minēto, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem un dzīvē gūtiem novērojumiem, prasītājam, ierodoties pie zvērinātas notāres, pirms laulības līguma grozījumu un papildinājumu parakstīšanas, vajadzēja pietiekoši pārliecināties par to saturu un tikai iegūstot pārliecību pat to atbilstību viņa tiesībām un ar likumu aizsargātām interesēm, izlemt, vai noslēgt laulības līguma grozījumus un papildinājumus attiecīgā redakcijā.

Pirmās instances tiesa prasību noraidījusi, pamatojoties uz faktu, ka pats prasītājs, atbilstoši līgumu brīvības principam, parakstījis laulības līguma grozījumus un papildinājumus, neiedziļinoties to saturā, un tādējādi pats aiz savas neuzmanības ir pieļāvis maldību, kas nedod pamatu atzīt, ka prasītāja maldībā būtu vainojama atbildētāja.

Savstarpējās nesaskaņas saistībā ar laulības šķiršanu un pušu mantisko tiesību nodibināšanu, sakarā ar ko tika noslēgts laulības līgums, ko, cita starpā, apliecina lietā iesniegtā pušu elektroniskā pasta sarakste, kā arī prasītāja paļaušanās uz atbildētājas norādīto informāciju (tai skaitā, atbildētājas 2009.gada 12.februāra apliecinājumu, ka zemes tiks sadalītas un savienotas tā, kā tas bija noteikts laulības līgumā), nevar kalpot par pamatu secinājumam, ka prasītāja maldībā būtu vainojama atbildētāja, jo prasītājam, neatkarīgi no jebkādiem citiem apstākļiem, bija pienākums pašam pārliecināties par sava gribas īstuma atbilstību noslēgtā darījuma saturam.

Tā kā prasītājs pieļāvis maldību aiz savas neuzmanības, nav pamata secināt, ka viņš laulības līguma grozījumus un papildinājumus būtu noslēdzis viltus ietekmē.

Un proti, Civillikuma 1459.pants nosaka, ka *viltus ir otras personas prettiesīgs maldinājums, lai viņu piedabūtu izdarīt viņas interesēm pretēju darbību vai atturēties no tās.*

Ievērojot to, ka izskatāmajā lietā nav konstatējams, ka prasītāja maldībā būtu vainojama atbildētāja, nav pamata arī konstatēt, ka prasītājs, kuram pašam bija iespēja pārliecināties par sava gribas īstuma atbilstību noslēgtā darījuma saturam, laulības līguma grozījumus un papildinājumus būtu piedabūts noslēgt ar viltu.

Ievērojot minēto, Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka apelācijas sūdzībā norādīto priekšnoteikumu esamības izvērtēšanai nav izšķirošas nozīmes, lai kādas personas izdarītu maldinājumu, kas pamudinājis otru personu noslēgt darījumu, atzītu par viltu Civillikuma 1459.panta izpratnē.

Pat gadījumā, ja atbildētāja prasītājam attiecībā uz noslēdzamā darījuma saturu sniedza nepilnīgu vai nepatiesu informāciju, minētais apstāklis nedod

pamatu noslēgtā notariālā akta atzīšanai par spēkā neesošu, jo pašam prasītājam bija iespēja pārliecināties par noslēgtā darījuma saturu un brīvi izteikt savu gribu to noslēgt.

Arī apelācijas sūdzībā norādītais apstāklis, ka laulības līguma grozījumos un papildinājumos ietverti prasītājam neizdevīgi nosacījumi, nevar kalpot par pamatu konstatācijai, ka darījums noslēgts aiz maldības vai viltus. Prasītājam bija iespēja par laulības līguma grozījumu un papildinājumu saturu un tā atbilstību viņa interesēm pārliecināties personīgi.

Ievērojot minēto, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka /pers. B/ prasība pret /pers. C/ par 2009.gada 12.februārī zvērinātas notāres Ingūnas Bobrovskas ar reģistra Nr.1052 apliecināto /datums/Laulības līguma grozījumu un papildinājumu atzīšanu par spēkā neesošiem ir noraidāma.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta otrajai daļai, *ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos*. Ievērojot minēto, no prasītāja valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu nosūtīšanu apelācijas instances tiesvedības laikā EUR 6,20 (4 x EUR 1,55) apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem attiecībā uz piedziņu valsts labā prasītājam nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz izklāstīto un vadoties no Civillikuma 1431., 1458. panta, Notariāta likuma 82.[1], 83., 87.[1] , 88. un 90.[1] panta, kā arī Civilprocesa likuma 42., 192., 204.[1], 430., 432.-434.pantiem, Civillietu tiesu kolēģija

n o s p r i e d a:

/pers. B/ prasību pret /pers. C/ par 2009.gada 12.februārī zvērinātas notāres Ingūnas Bobrovskas ar reģistra Nr.1052 apliecināto /datums/Laulības līguma grozījumu un papildinājumu atzīšanu par spēkā neesošiem – noraidīt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,20 (sešus *euro* un 20 centus).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei attiecībā uz piedziņu valsts labā - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, nosakot, ka sprieduma labprātīgas izpildes gadījumā samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā trīsdesmit dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sagatavots 2015.gada 11.decembrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja: /paraksts/ M.Zelmene

Tiesneses /divi paraksti/ S.Vamža un A.Veita

NORAKSTS PAREIZS